

løselige. Det glædede mig saa meget mere, som jeg har den Fornemmelse, at den højtærede Justitsminister med et glad og frejdigt Sind forelægger os disse Love og ikke mener at burde ofre mange Ræsonnements paa den Ting, men kun behøver at skrive nogle faa Ord i Motiverne, og saa gaar Sagen nok glat igennem. Men i saa Fald maa dog fordres, at hvad der staaar, er i nøje Overensstemmelse med de faktiske Forhold, at det er en virkelig lodig Motivering. Men det er det ikke. Der staaar: „Da de Forhold, der *hidtil* har nødvendiggjort, at Nationalbanken foreløbig fritoges for Forpligtelsen til at indløse de af Banken udstedte Sedler med Guld, ikke i nogen væsentlig Grad har forandret sig, fremsættes nærværende Forslag.“ Derefter maa man jo tro, at det, som Titelen angiver, kun drejer sig om en Forlængelse af Lov Nr. 153 af 2. August 1914, og at der har været en uafbrudt Kontinuitet i Forholdet fra hin Augustdag, hvor man under en Panikstemning vedtog Lovforslaget, og op til vore Dage. Jeg hørte ogsaa Ordføreren straks komme ind paa selv samme Motivering, formodentlig forledt dertil af sin Minister, idet han sagde, at „*ligesom*“ vi i sin Tid kom ind paa at give denne Lov af 2. August 1914, saaledes maa vi nu blive ved. Efter min Formening er der her lige saa lidt Tale om et „*ligesom*“ og „saaledes“ som i det berømmelige Eksempel: „Ligesom Løven er et glubende Dyr, saaledes skulle ogsaa vi vandre i et nyt Levned.“ Thi Sagen er den, at det var ekstraordinære, ganske specielle, Forhold, der bragte os ind paa at stoppe op for Guldindløseligheden hin berømmelige 2. August 1914. Det var et skæbnesvangert Skridt. Det var et i høj Grad undskyldeligt Skridt, men meget skæbnesvangert; thi i Virkeligheden vilde det have vist sig, naar Folk havde hævet nogle Millioner Kroner i Guld, at man vilde have sagt: Der er altsaa ikke noget i Vejen med Nationalbanksedlerne — og saa vilde Guldet være vandret tilbage igen. Noget større Guldtab vilde der i alt Fald ikke have fundet Sted, og det vigtigste vilde være indtruffet, nemlig at Tilliden til det danske Pengevæsen hurtigt var blevet genoprettet. Men det er vel forstaaeligt, at naar man saa, at Guldindløseligheden rundt om i Verden var blevet standset, ogsaa i de neutrale Stater, fulgte man den samme Parole her.

Nu har det imidlertid ikke udviklet sig saaledes, som man skulde tro efter Motiveringen og efter, hvad den ærede Ordfører sagde, at disse Forhold siden da har

været uforandrede. Nej, i Mellemtiden er det sket Gang paa Gang, at der har været Perioder, hvor Nationalbanken har indløst sine Sedler med Guld. Da i Efteraaret 1916 den daværende Handelsminister Christoffer Hage fremsatte et Forslag til Lov om Forlængelse af hin Lov Nr. 153 af 2. August 1914, sagde han udtrykkeligt om denne Tilladelse for Nationalbanken til ikke at indløse sine Sedler med Guld: „Denne Tilladelse er egentlig ikke i den senere Tid blevet benyttet af Banken. Som Regel indløser den sine Sedler; hvis der fremkommer Krav derom.“ Men saa tilføjede han: „Banken ønsker dog i Betragtning af de vedvarende usikre Forhold fremdeles at være berettiget til, saafremt det maa anses for at være nødvendigt, at kunne vægre sig ved at indløse sine Sedler.“ Ja, der gik vi saa at sige over Rubicon og drejede om Vinkelspidsen; thi de Forhold, som kunde forklare og forsvare, at man den 2. August 1914 gik til det ekstraordinære Skridt, de Forhold var den Gang faktisk forbi, og Nationalbanken kunde særdeles godt indløse sine Sedler. Men det var bekvemmest, og det var yderst behageligt for Banken at blive fritaget for at opfylde sine Forpligtelser. For enhver af os vilde det ogsaa være yderst behageligt, naar vi undertiden kunde faa et Moratorium til ikke at opfylde vore pekuniære Forpligtelser. Paa denne Sovepude har Nationalbankens Direktion lagt sit Hoved, og Følgen heraf er de Tilstande, vi nu ser i den sidste Tid.

Derfor er det ikke saaledes, at de Forhold, der hidtil har nødvendiggjort, at Nationalbanken har denne Tilladelse: „ikke i nogen væsentlig Grad har forandret sig.“ Det er end ikke saaledes, naar vi blot ser paa sidste Aar, at der kan være Tale om Kontinuitet i disse Forhold. Forholdene kan ikke siges ikke i nogen væsentlig Grad at have forandret sig, thi de har forværret sig; og nu er vi kommet saa vidt, at man for ramme Alvor drøfter Spørgsmaalet om den saakaldte Nedskæring. Som alle her i Tinget ved, har en af de anseteste Teoretikere paa dette Omraade, Professor Cassel, i Gaar gjort sig til Talsmand for denne Løsning af Spørgsmaalet. Saa vidt er det altsaa kommet, at man for ramme Alvor maa drøfte denne Plan som den mest nærliggende for at komme ud af den nuværende Misère. Maa jeg have Lov til i Forbigaaende at sige, at om nogen Nedskæring er egentlig ikke Tale, det er en populær Misforstaaelse, der skjuler sig i dette Ord. Man kan selvfølgelig godt bruge det, naar